

TURINYS

Ižanga. Iš meilės ir įsiūčio	9
------------------------------------	---

I DALIS

XIV-XVIII a. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Abiejų Tautų Respublikos laikotarpis

1. Senųjų pilių mūrai	14
2. Ona ir Barbora	24
3. Senosios Vilniaus cerkvės	34
4. Miesto Sienos gatvė, kurios nėra	48
5. Karo audra, atgaivinusi gotikos šedevrą	60
6. Šaltiniuotasis Vilnius	66
7. Šventaisiais netapę pranciškonų kankiniai	74
8. Legendinio Viršupio paieškos	82
9. Didžiojo klemo mįslės	90
10. Tuščia niša, erelis, kryžius, Kristus	106
11. <i>Lapis offensionis</i> – akmuo, ant kurio suklups eretikai	114
12. Vytis ir Hermis	122
13. Data, žyminti religinio karo įkarštį	128
14. Nukarūnuotas Šv. Kazimiero koplyčios herbas	136
15. Miestas mieste	144
16. Kopijų kopija, tačiau stebuklinga	154
17. Netikras „nusidėjėlio“ Paco antkapis	164
18. Romantikų mitų neišsklaidžiusi Sapiegų lentelė	172
19. Kaukolė, Kristus ir freskos	178
20. Pakelės smuklės ir koplytėlės	186
21. Kuklus respublikos įkūrėjas	196
22. Iš čia kylama į žvaigždes	202
23. Kurpius – be batų, architektas – be namų	208

II DALIS

1795-1915 m. Rusijos imperijos laikotarpis

24. Abiejų Tautų Respublikos baigties simboliai ir relikvai	222
25. LDK muitinių ir Baltųjų stulpų mitologija	230
26. 1807 m. bareljefas ir sparnuoti labdarių liūtai	236
27. Prabangiausios Vilniaus kapinės	244
28. Rurmusas	250
29. Kirkutas – tai žydų kapinės	256

30. Krasos traktas į Vilkomirą.....	266
31. Mikva.....	274
32. Kuris Tiškevičius perstatė Tiškevičių rūmus?.....	280
33. Kur buvo Našlaičių kapinės?.....	286
34. Vienintelė, išlaikiusi kunigaikščio K. Ostrogiškio atminimą.....	292
35. Cerkvės pavadinimas iš 6853-ųjų po pasaulio sukūrimo.....	298
36. Papirosų fabrikas su didikų kartušais.....	308
37. Liuteronų bažnyčia 1555 ir 1872 metais.....	316
38. Cerkvių architektas su „masonų“ ženklu.....	322
39. Undinėle iš 1881-ųjų.....	328
40. Vilniaus sinagogos: šešios išliko, viena veikia.....	334
41. Bokštelis dangoraižio paunksmėje.....	342
42. Trys Vilniaus kankiniai.....	346
43. Kada inicialai buvo rašomi kirilica.....	356
44. Kai Vytis dar nebuvo lietuviškas simbolis.....	364
45. Atgyvena, tačiau kokia miela!.....	372
46. Tramvajų nėra, gatvė yra.....	380
47. Patekti istorijon už 20 000.....	384
48. „Žoržo“ blizgesys ir skurdas.....	388
49. Sodžiaus dainius.....	394
50. Vilniaus nykštukai, jų broliai iš Varšuvos ir pusbroliai iš Lodzės.....	400
51. Pirmasis hipodromas ir pirmasis aerodromas.....	408
52. Kas liko iš anuometinio verslo variklio.....	418
53. Trylika sieksnių per arti cerkvės.....	424
54. Feminizmo triumfas.....	430
55. Dvi atminimo lentos, dvi gyvenimo istorijos.....	436
56. Bunimovičių verslo imperijos meškiukai.....	444
57. „Šopeno“ alus Epšteinų alaus darykloje.....	452
58. Šventoji Ona, nuo griūties išgelbėta.....	460
59. Akmeninė Vilniaus klajoklė.....	470
60. Namai su „sekretais“.....	478
61. Mįslingi knygininko inicialai.....	486
62. Pirmosios pėsčiųjų perėjos.....	494
63. Dukart ekspropriuota.....	500
64. Tie, kurie statė.....	506
65. 5672-ieji metai kertiniame akmenyje.....	514
66. Begėdiškai aprengtas pirklis Atlantas.....	520
67. Balkoną remiantys... žibintai.....	526

III DALIS

1915-1918 m. Pirmasis pasaulinis karas

68. Vivulskio Golgota.....	534
69. Sparnuotasis S. Jarockio husaras.....	540

70. Vandens saugotojas.....	550
71. Reanimuotas Pirmojo pasaulinio liūtas	558

IV DALIS

1919–1939 m. Tarpukario laikotarpis

72. Kada įsteigtas A. Mickevičiaus muziejus?.....	566
73. Sukilimas istorinės atminties nuošalėje	576
74. Moniuszkos kentauras	586
75. Vilniaus gynybos žiedas	594
76. Emisaras	604
77. Gatvių raizgalynė ir pavadinimų maišalynė	610
78. Marijos vila. Kokios Marijos?	626
79. Vilniaus zoologijos sodas	632
80. Gulbinas	638
81. Tas magiškas žodis „magistratas“	646
82. Kaip Gustavas virto Konradu	656
83. Želigowskio – berniukų, Sirokomlės – mergaičių	664
84. Namas po šventuoju Kristoforu	668
85. Didysis potvynis	674
86. Mecenatas – krėslė, krėslas – šventoriuje	680
87. „Pagatavas ratavoti“ reiškia „pasiryžęs išgelbėti“	686
88. Korikas Muravjovas iš Vilniaus niekur nedingo	690
89. Kai Neris buvo miesto arterija	696
90. Mieczysławas Dordzikas ir Simonas Kierelis	704
91. Šv. Vaitiekaus knygyno „grafičiai“	710
92. Stulpas su senovišku pypsiuku viršugalvyje	716
93. Du bankai, dvi „Fortūnos“	722
94. Ką reiškia raidės U ir S?	730
95. Perstatė Gucevičius, atstatė Narębskis	736

V DALIS

1939–1944 m. Antrasis pasaulinis karas

96. Antakalnio darbininkų kolonija	750
97. Aktiengesellschaft „Statyba“	758
98. Didžiojo geto simbolis	764
99. Prekybcentris vokiškame kino teatre	774
100. Skaudžiausia Vilniaus žaizda	790
Reliktų paieškos nesibaigia	800
Literatūra ir šaltiniai	804
Iliustracijų sąrašas	821
Asmenvardžių rodyklė	832